

Skriftlig fremsættelse (22. februar 2023)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland, retsplejelov for Grønland og forskellige andre love (Samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse, digital kommunikation i kriminalretsplejen, tilståelsessager, udeblivelsesdomme, pligtig afgangsalder for dommere og kredsdommere m.v. og ændringer som følge af modernisering af arve- og skiftelovgivningen i Grønland)

(Lovforslag nr. L 49)

Regeringen ønsker et tæt og løsningsorienteret samarbejde med Grønland. Derfor arbejder regeringen for, at standarden på danske ansvarsområder i Grønland følger standarden i Danmark – med respekt for de forhold og forskelle, der er mellem landene.

Som led i dette arbejde har Justitsministeriet udarbejdet et forslag til en række ændringer af bl.a. kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland. Lovforslaget udspringer primært af ønsker fra Naalakkersuisut, hvilket Inatsisartut har tilsluttet sig enstemmigt.

Lovforslaget har *for det første* til formål at indføre en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse. Den gældende voldtægtsbestemmelse i kriminalloven forudsætter, at gerningsmanden har anvendt nærmere opregnede tvangsmidler, eller at offeret har været i en tilstand eller situation, hvor den pågældende har været ude af stand til at modsætte sig handlingen. Voldtægt handler ikke om tvang eller pligt til at sige fra. Tværtimod handler det om, hvorvidt parterne af egen fri vilje samtykker i en seksuel aktivitet. Begge parter skal samtykke, og samtykket skal foreligge under hele samlejet eller det andet seksuelle forhold. Ellers er det voldtægt – og det gælder også i parforhold. Med lovforslaget foreslås navnlig en udvidelse af det kriminaliserede område i kriminallovens § 77, stk. 1 og 2. Herefter vil samleje eller andet seksuelt forhold med en person, som ikke samtykker heri, være voldtægt.

Lovforslaget har *for det andet* til formål at effektivisere behandlingen af kriminalsager, herunder at der sker en hensigtsmæssig anvendelse af ressourcerne hos politiet, anklagemyndigheden og domstolene i Grønland, og at teknologiens muligheder anvendes til at gøre arbejdsgange tidssvarende. Det foreslås derfor at indføre hjemmel til, at der kan anvendes digital kommunikation i kriminalretsplejen. Det

foreslås videre, at der indføres regler om behandling af tilståelsessager, således at der f.eks. kan afsiges såkaldte straksdomme. Med lovforslaget lægges der derfor op til, at der indføres et nyt afsnit i retsplejeloven, som indeholder reglerne for tilståelsessager og for udenretlig bøvedtagelse. Der lægges i den forbindelse bl.a. op til, at der skabes hjemmel til at udvide muligheden for at vedtage og betale en bøde på stedet.

Herudover foreslås det at udvide adgangen til at afsige udeblivelsesdomme i kriminalsager. Den foreslåede ændring medfører, at domstolene i sager, hvor der ikke er tale om anden foranstaltning end bøde, konfiskation, førerretsfrakendelse og erstatning, ikke blot kan, men *skal* behandle kriminalsagen, som om tiltalte havde tilstået, og afgøre sagen uden videre bevisførelse, hvis tiltalte udebliver uden oplyst lovligt forfald.

Lovforslaget har *for det tredje* til formål at ændre lov om statens tjenestemænd i Grønland med henblik på at hæve den pligtige afgangsalder for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved Grønlands retsvæsen fra 65 år til 70 år samt at indføre en tilsvarende pligtig afgangsalder for kredsdommere. Ændringen indebærer, at dommere og andre tjenestemandsansatte jurister samt kredsdommere fremover vil skulle afskediges fra udgangen af den måned, hvori de fylder 70 år. Dette svarer til reglerne om pligtig afgangsalder for dommere mv. i Danmark.

For det fjerde har Naalakkersuisut vurderet, at der er behov for at modernisere og styrke arve- og skiftesagsbehandlingen i Grønland. Som følge heraf indledtes der i 2018 drøftelser om udformningen af en ny arve- og skiftelovgivning for Grønland i en arbejdsgruppe bestående af Domstolsstyrelsen, Retten i Grønland, Grønlands Landsret og Justitsministeriet.

Justitsministeriet har på baggrund af arbejdsgruppens drøftelser og efter anmodning fra Naalakkersuisut udarbejdet udkast til kongelige anordninger om ikrafttræden for Grønland af lov nr. 515 af 6. juni 2007 (arveloven) med senere ændringer, lov nr. 594 af 14. juni 2011 (ægtefællesskifteloven), lov nr. 383 af 22. maj 1996 (dødsboskifteloven) med visse senere ændringer samt lov nr. 482 af 18. juni 1999 (Ændringer som følge af lov om skifte af dødsboer) for så vidt angår de ændringer, der vedrører konkursloven. Formålet med dette lovforslag er at gennemføre de ændringer af henholdsvis retsplejelov for Grønland og den familieretlige

lovgivning for Grønland, som ikraftsættelsen for Grønland af de førnævnte love nødvendiggør.

Udkastene til kongelige anordninger om ikraftsættelse for Grønland af de førnævnte love er vedtaget af Inatsisartut den 18. maj 2022. Det forudsættes, at anordningerne og de

ændringer, som foreslås gennemført med dette lovforslag, træder i kraft samtidig.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.